

SORTSVALG I VINTERRAPS 2018

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Der bør vælges vinterrapssorter, som har givet et højt og stabilt udbytte igennem flere års forsøg til hovedparten af vinterrapsarealet. Men det er også værd at prøve nogle af de nye spændende sorter

Bejdsning af vinterraps

Der er igen i 2018 søgt dispensation til at bruge Cruiser RAPS til bejdsning af vinterrapsudsæd, der er ikke modtaget svar på ansøgningen endnu.

Valg af vinterrapssort

Vinterrapssorter, der har givet et højt og stabilt udbytte gennem flere års forsøg, bør udgøre den største del af årets indkøbte udsæd. Hvis du dyrker store arealer, kan sortsvalget med fordel spredes på flere sorter, herunder nogle af de nye spændende sorter.

Fokus ved valg af vinterrapssort:

- Et stort og stabilt udbytte af frø af standardkvalitet gennem flere års forsøg
- God vinterfasthed
- Passende højde ved høst
- Lav modtagelighed mod Phoma (rodhalsråd)
- Lav modtagelighed overfor lys bladplet
- God dryssefasthed (skulpeopspringningsresistens)
- Pris på udsæd og behov for planteværnsindsats (vækstregulering) i dyrkningssæsonen.

Udsæd til linjesorter vil ofte være billigere end til hybridsorter, hvilket også skal indgå i sortsvalget.

I tabel 1 og 2 ses en oversigt over en stor andel af de sorter, der markedsføres af DLG, Danish Agro, Nielsen & Smith, Hornsyld Købmandsgaard, DLF og ATR i 2018. Udbytter og målte dyrkningsegenskaber fra danske forsøg fremgår af tabel 1, mens der i tabel 2 er samlet

oplysninger fra forældre og andre kilder.

Der findes ikke danske oplysninger om sorternes modtagelighed overfor rodhalsråd og lysbladplet. På [AHDB](#)'s hjemmeside, kan man finde data for modtagelighed for nogle af sorterne. (Lys bladplet = light leaf spot, og rodhalsråd = stem canker, skalaen går fra 1-9, hvor et højt tal svarer til en god resistens).

Racespecifik tolerance mod kålbrok findes i 4 af de nævnte sorter, men man skal være opmærksom på, at de alle har samme resistensbaggrund, derfor skal man reservere de resistente sorter til arealer, hvor man ved, der forekommer kålbrok. Selvom der vælges en resistent sort, må man aldrig gå på kompromis med, at der skal være 5 rapsfrie år i sædskiftet.

Resistens mod rapsrødsot findes i 4 af sorterne. Rapsrødsot er en virussygdom, der spredes med bladlus om efteråret. Sygdommen kan ved massive angreb give et udbyttetab på op i mod 20 %, men så store tab forventes almindeligvis ikke. Rapsrødsot blev tidligere omtalt som Turnips Yellow Virus.

I tabel 2 fremgår det også, om sorterne anbefales til tidlig eller sen såning. Sorter der anbefales til sen såning har en hurtig udvikling om efteråret, og kan derfor også være at foretrække i lidt sene eller kølige områder i landet.

Tabel 1. Udbytter og dyrkningsegenskaber i vinterrapssorter, der udbydes på det danske marked til udsåning i august 2018

Sort	Danske forsøg							
	Forholdstal for udbytte, hkg frø af standardkvalitet. Landsforsøg, SortInfo.dk			Pct. olie i tørstof	Dato for beg. blomstring	Plante-højde efter blomstring	Afgrødehøjde v. høst	Karakter for lejesæd v. høst
År:	2017	2016	2015	2017	2017	2017	2017	2017
Alasco		(107)	(97)					
Archimedes	85	96		47,4	30/4	172	162	2,5
Architect	100	110	(103)	50,2	3/5	181	176	2,1
Armani	104	(113)		51,8	1/5	178	173	1,6
Attraction	102	(118)		50,0	1/5	177	175	2,2
Butterfly	110	113	(110)	50,7	1/5	165	157	0,9
Dariot	103	111	(100)	51,0	1/5	184	172	2,4
Django	107	110	(108)	50,3	1/5	165	158	1,1
DK Exalte	97	107	107	50,3	30/4	179	172	2,3
DK Exception	102	107	104	49,3	30/4	177	172	2,1
DK Exclaim	105	112	101	49,7	1/5	184	176	2,0
DK Exlibris	(106)	(111)		(49,6)	(25/4)	(170)	(163)	(2,0)
DK Expansion	105			50,6	3/5	189	182	2,3

DK Platinum	97			49,2	1/5	173	167	1,8
Einstein	102	103	99	49,8	30/4	171	163	1,9
Hasting	102	106	103	50,0	4/5	174	163	1,4
Hillico	106	(113)		50,0	30/4	180	168	2,6
Hitaly	103	(118)		48,3	2/5	189	166	3,6
INV1077	104	107		51,8	1/5	178	172	1,3
Pangea	104	(107)	(103)	50,4	28/4	178	171	0,9
President	97	103	96	51,0	30/4	175	170	2,0
PT256	105	102	106	51,1	1/5	172	166	1,2
Smaragd	108	(110)		51,1	29/4	173	167	2,1
SY Alibaba	95	(91)		49,3	29/4	164	161	2,4
V3160L	107	106	100	52,3	30/4	178	170	1,2
Wembley	100	106	105	49,5	24/4	171	164	0,9

Tal i parentes er fra værdiafprøvningen i det enkelte år, og derfor fra færre forsøg.

Tabel 2. Særlige egenskaber og anbefalinger for vinterrapssorter, der udbydes på det danske marked til udsåning i august 2018

Sort	Type af sort	Forædler-/repræsentant oplysninger					AHDB, Recommended list 2018/19	
		Racespecifik tolerance mod kålbrok	Resistens mod		Anbefalet til		Resistens mod*	
			Raps-rødsot	Skulpe-opspring	tidlig såning	sen såning	lys bladplet	rodhalsråd
Alasco	Hybrid	Ja		Ja		Ja		
Archimedes	Hybrid	Ja		Ja		Ja		
Architect	Hybrid		Ja	Ja	Ja	Ja	(6)	(6)
Armani	Hybrid		Ja			Ja		
Attraction	Hybrid		Ja	Ja	Ja			
Butterfly	Linje				Ja		6	7
Dariot	Hybrid			Ja		Ja	(6)	(9)
Django	Linje				Ja		6	6
DK Exalte	Hybrid			Ja		Ja	(7)	(8)
DK Exception	Hybrid			Ja	Ja		(6)	(9)
DK Exclaim	Hybrid			Ja		Ja	(6)	(9)
DK Exlibris	Hybrid			Ja	Ja			
DK	Hybrid			Ja		Ja	5	7

Expansion	Hybrid			Ja		Ja		
DK Platinum	Hybrid	Ja		Ja		Ja		
Einstein	Hybrid				Ja			
Hasting	Hybrid			Ja	Ja	Ja	(6)	(7)
Hillico	Hybrid			Ja		Ja		
Hitaly	Hybrid			Ja		Ja		
INV 1077	Hybrid				Ja			
Pangea	Hybrid					Ja		
President	Hybrid				Ja			
PT256	Hybrid			Ja	Ja			
Smaragd	Hybrid		Ja		Ja			
SY Alibaba	Hybrid	Ja			Ja			
V316OL **	Hybrid				Ja		6	5
Wembley	Hybrid					Ja	7	5

*: Skala 1-9, 9 god resistens. Tal i parentes er fra 2017/18 listen

** : Special sort, med speciel sammensætning af olie